

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/48/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5914205391
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5914205391.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti X. D., nar. XX.XX.XXXX a S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, deti rodičov otca X. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. H. č. XX, E. a matky G. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. B. XXXX/X, Y., toho času bytom v V. v Taliansku, v konaní o návrhu otca na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 5P/48/2014-55 zo dňa 29.07.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 6P/131/2012-40 zo dňa 25.02.2013 v časti o určení vyživovacej povinnosti matky voči maloletým deťom X. D. a S. D. tak, že matka maloletých detí je povinná prispievať na výživu maloletého X. zvýšeným výživným vo výške 110,- eur mesačne a na výživu maloletej S. zvýšeným výživným vo výške 110,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí, a to počnúc od 02.07.2014. V ostatnej časti súd návrh otca zamietol. Zameškané výživné za obdobie od 02.07.2014 do vyhlásenia rozsudku vo výške 30,- eur na syna X. a vo výške 30,- eur na dcéru S. matku zaviazal zaplatiť k rukám otca do 30-tich dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh otca na zvýšenie výživného je sčasti dôvodný. Je nepochybné, že od poslednej úpravy výživného, ktorá bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 6P/131/2012-40 zo dňa 25.02.2013, došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, ktoré sú vekovo staršie, obe navštevujú stredné školy v Ružomberku, s čím sú spojené zvýšené cestovné výdavky z miesta trvalého bydliska v E. do Ružomberka.

Zmenou pomerov v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je potrebné rozumieť výraznú zmenu takých okolností na jednej alebo druhej strane, t. j. na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých sa vychádzalo pri poslednom rozhodovaní o výživnom. Preto v konaní o zvýšení výživného je potrebné vždy poznať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného.

Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti je potrebné vychádzať z toho, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb maloletých detí, pričom medzi tieto potreby patrí výživa vo vlastnom zmysle slova, ale aj hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, obuv, úhrada za užívanie bytu, potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t. j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu.

Okrem odôvodnených potrieb oprávnenej osoby v danom prípade maloletých detí sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeraným vlastnostiam rodičov.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že príjem matky maloletých detí od poslednej úpravy výživného stúpol, keď v čase rozhodovania jej príjem nedosahoval ani 500,- eur, v súčasnosti jej príjem podľa tvrdení matky maloletých detí predstavuje 600,- eur mesačne. Z uvedeného príjmu matka nemá výdavky spojené s bývaním a stravovaním, nakoľko tieto sú podľa jej vyjadrenia uhrádzané. Napriek tomu však matka pravidelne zo svojho účtu uhrádza platby spojené s užívaním bytu v Y., v ktorom byte býva plnoletý syn účastníkov konania Q. vo veku 23 rokov, ktorý pracuje, jeho príjem predstavuje 350,- - 400,- eur mesačne. Z uvedeného vyplýva, že plnoletý syn účastníkov konania Q. je schopný zo svojho príjmu uhrádzať základné životné potreby, teda by sa mal v určitej miere podieľať i on na uhrádzaní výdavkov spojených s užívaním bytu.

Od poslednej úpravy výživného stúpol i príjem otca, ktorý však v súčasnej dobe poklesne, a to vzhľadom na dlhotrvajúcu práceneschopnosť otca maloletých detí, ide však len o prechodnú zmenu súvisiacu so zdravotným stavom otca maloletých detí. So zvyšujúcim sa vekom maloletých detí stúpajú i ich náklady a potreby, pokiaľ i matka poukázala na skutočnosť, že náklady maloletých detí v súvislosti so štúdiom nie sú vysoké, je potrebné si uvedomiť, že výdavky maloletých detí pozostávajú nielen zo zakúpenia školských pomôcok a potrieb, ale aj zo stravného, z príspevkov na ich školskú a mimoškolskú činnosť, záľuby, športovanie, aktivity. V neposlednom rade otec maloletých detí musí uhrádzať výdavky spojené s chodom domácnosti pričom potvrdil, že v jeho domácnosti sa zdržiava i plnoletá dcéra J., ktorej taktiež poskytuje finančné príspevky.

Za daného stavu, keďže súd mal za preukázanú zmenu pomerov najmä na strane maloletých detí, súd zvýšil vyživovacu povinnosť matky voči maloletým deťom zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 110,- eur mesačne na každé maloleté dieťa, ktoré výživné pokryje odôvodnené potreby maloletých detí a zároveň je v možnostiach a schopnostiach matky poskytovať takto stanovené výživné na výživu svojich maloletých detí. Vzhľadom k tomu, že matka maloletých detí nemá náklady spojené s bývaním a stravovaním, z uvedeného a preukázaného príjmu 600,- eur mesačne je schopná uhrádzať stanovené výživné.

V ostatnej časti, pokiaľ otec žiadal zvýšiť výživné na sumu 150,- eur mesačne na každé maloleté dieťa, súd jeho návrh ako nedôvodný zamietol, nakoľko neboli preukázané také odôvodnené potreby maloletých detí, na uspokojenie ktorých by bolo potrebné stanoviť výživné na sumu 150,- eur mesačne, rovnako nebol preukázaný ani príjem matky maloletých detí, z ktorého by bola schopná uhrádzať požadované výživné.

Počiatok platenia výživného súd určil od 01.07.2014, teda od 1. dňa v mesiaci, v ktorom bol podaný návrh na zvýšenie výživného (návrh bol podaný 02.07.2014), z toho dôvodu matke maloletých detí vzniklo zameškané výživné za mesiac jún 2014, a to vo výške 30,- eur na každé maloleté dieťa (stanovené výživné 110,- eur mesačne - uhradené výživné 80,- eur), ktoré zameškané výživné je matka povinná zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti výroku rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na §146 ods. 1 písm. a) O. s. p.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie matka. Nesúhlasí so stanovenou výškou zvýšeného výživného. Od februára 2014 pracovala v talianskom meste V. ako opatrovatelka pre

invalidného pána s mesačným príjmom 600,- eur + strava a ubytovanie. Situácia sa ale výrazne zmenila v jej neprospech. Zdravotný stav dotyčného pána sa výrazne zhoršil a od 25. júla 2014 je hospitalizovaný v nemocnici v Udine, v ktorej čaká na vážnu operáciu a po vyjadreniach lekárov ho neprepustia do domáceho liečenia skôr ako koncom novembra. Týmto sa neočakávane ocitla bez práce, z dôvodu čoho sa prihlásila od 30.07.2014 ako uchádzač o zamestnanie na talianskom úrade práce, o čom prikladá úradne overený a preložený doklad. V tomto období začala s hľadaním si náhradnej práce, pretože nemôže si dovoliť ostať bez príjmu, kedy sa dotyčný invalidný pán z nemocnice vráti. Z dôvodu jej momentálnej nezamestnanosti sa voči rozsudku odvoláva a žiada o zohľadnenie situácie, v ktorej sa ocitla neočakávane a bez jej pričinenia.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že súhlasí s výškou výživného pre nepľnoleté deti X. a S.. Poukazuje na konanie matky, ktorá sa nedostavila na súd, ale dňa 07.08.2014 prišla do Y., aby mohla osláviť meniny s rodinou (XX.XX. je G.), pričom dňa 22.08.2014 sa vrátila do Talianska. Údajne jedna cesta stojí 200,- eur.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. rozsudok okresného súdu potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil.

Krajský súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. a na toto odôvodnenie poukazuje, nie je pritom žiaduce, aby opakovane vecne správne závery okresného súdu.

Podstatnou odvolacou námietkou matky je skutočnosť, že dňa 25. júla 2014 prišla o zdroj príjmu a od 30.07.2014 je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na talianskom úrade práce.

Podstatným dôvodom pre zvýšenie výživného na maloleté deti X. a S. bolo preukázanie zásadnej zmeny pomerov, predovšetkým na strane maloletých detí, keď v dôsledku vyššieho veku, ako aj vyšších nákladov na vzdelanie a všeobecného nárastu nákladov na výživu, došlo k zvýšeniu ich odôvodnených potrieb. Zmenu pomerov mal súd preukázanú aj na strane matky, a to spočívajúcu v zvýšení jej príjmu oproti predchádzajúcej úprave.

Skutočnosť, že na strane maloletých detí došlo k nárastu ich odôvodnených potrieb, nie je medzi účastníkmi sporné a túto skutočnosť ani samotná matka nespochybňuje.

Krátkodobá strata zamestnania na strane matky však nie je skutočnosťou, ktorá by bola spôsobilá viesť k záveru, že ku dňu vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu nie je v možnostiach a schopnostiach matky platiť zvýšené výživné.

Z obsahu spisu je nepochybné, že matka pre nedostatok pracovných príležitostí v Slovenskej republike vycestovala do zahraničia, kde sa živí príležitostnou prácou, pričom od decembra 2012 pracovala na viacerých pracovných pozíciách ako chyžná, resp. opatrovatelka, pričom tieto pracovné pozície sa u nej striedali v krátkodobých intervaloch s dočasnou nezamestnanosťou. Toto vyplýva zo samotného vyjadrenia matky, ktorá uvádza, že od 10. januára 2013 začala pracovať ako chyžná, pracovala cez celú zimnú sezónu do apríla 2013. Po skončení sezóny bola 2 mesiace bez práce a bez príjmu. Od 16. júla 2013 bola znova prijatá do rovnakého hotela na rovnakú pracovnú pozíciu, kde zotrvala celú letnú sezónu do konca septembra 2013. Od decembra 2013 do februára 2014 bola bez práce a bez príjmu a od tohto obdobia pracovala ako opatrovatelka s príjmom 600,- eur mesačne + strava a ubytovanie. Z uvedeného vyplýva, že matka je pracovne flexibilná a aj napriek strate zamestnania je predpoklad získania pracovnej pozície na strane matky či už v hotelových alebo opatrovateľských službách, ktorá jej zabezpečí získanie zdroja pre výživu maloletých detí.

Zmena krátkodobého charakteru, ktorá nastala na strane matky, nemôže byť dôvodom pre zmenu určeného výživného.

Obidvaja rodičia, matka aj otec, majú 3 vyživovacie povinnosti. Okrem vyživovacej povinnosti k maloletému X. a S., aj k plnoletej dcére J., ktorá sa aj po dosiahnutí dospelosti pripravuje na budúce povolanie. Celá ťarcha zvýšených výdavkoch súvisiacich s vyšším vekom, ako aj s vyššími vzdelávacími potrebami maloletých detí nemôže byť ponechaná na otcovi, ktorý navyše zabezpečuje osobnú starostlivosť a bytovú potrebu pre maloleté deti, čo sú plnenia postavené na roveň finančným plneniam.

Je na matke, aby za situácie, keď jej zamestnania sú krátkodobého charakteru, počítala s tvorbou finančnej rezervy pre prípad straty zamestnania, keď existencia 3 vyživovacích povinností, z toho 2 vyživovacích povinností k maloletým deťom, kladie na matku zvýšené nároky pri zabezpečovaní príjmu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.